

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1163

Vragen van het lid **Vondeling** (PVV) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Minister van Asiel en Migratie over *het bericht dat de IND de komende jaren 70.000 naturalisaties per jaar verwacht* (ingezonden 17 december 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Asiel en Migratie), mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (ontvangen 20 februari 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 800. Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 946.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verwacht dat er de komende jaren bijna 70.000 Nederlandse paspoorten worden weggegeven aan vreemdelingen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u het eens met de stelling dat het massaal uitgeven van Nederlandse paspoorten aan vreemdelingen die vaak een cultuur aanhangen die haaks staat op de Nederlandse, leidt tot onomkeerbare demografische veranderingen en extra druk op onze samenleving?

Antwoord 2

Het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit is gebonden aan strikte voorwaarden en verankerd in wettelijke kaders zoals langdurig legaal verblijf, inburgering en kennis van de Nederlandse taal en samenleving. Naturalisatie heeft daarmee nauwelijks demografische impact, omdat zij geen nieuwe instroom creëert maar betrekking heeft op reeds langdurig in Nederland verblijvende personen. Het is dus geen massaal of vrijblijvend proces. Demografische veranderingen zijn een breed maatschappelijk proces dat door meerdere factoren wordt beïnvloed, zoals migratie, vergrijzing en economische ontwikkelingen. In hoeverre deze veranderingen leiden tot extra druk op

¹ Telegraaf, «Forse toename naturalisaties immigranten, tot wel 70.000 per jaar: «Ik voel mij echt thuis hier»», 16 december 2025, Naturalisaties in Nederland stijgen: tot 70.000 nieuwe Nederlanders per jaar | De Telegraaf

de samenleving hangt sterk af van de mate van integratie en participatie, en de inrichting van publieke voorzieningen en beleidskeuzes.

Vraag 3

Deelt u de mening dat Syrië veilig is en Syriërs terug naar huis moeten in plaats van dat zij een Nederlands paspoort krijgen? Zo ja, gaat u per direct alle tijdelijke statussen van Syriërs intrekken?

Antwoord 3

Hoewel de algemene situatie in Syrië is verbeterd ten opzichte van de periode onder het Assad-regime, kan niet gesteld worden dat Syrië zonder meer veilig is voor iedereen. Om op deze situatie te reflecteren zijn in het landenbeleid momenteel risicoprofielen aangemerkt en is er sprake van een zogeheten 15c-situatie in de laagste gradatie. Zoals het geval is voor alle asielzoekers worden ook Syrische aanvragen daarom individueel beoordeeld tegen de achtergrond van de meest actuele landeninformatie. Voor een volledige toelichting op het landenbeleid Syrië verwijs ik u gemakshalve naar mijn Kamerbrief d.d. 10 juni jl.²

In deze brief heb ik aangegeven dat nog niet kon worden geconcludeerd dat de positieve wijzigingen in Syrië reeds voldoende ingrijpend en van niet-voorbijgaande aard waren. De situatie was daarom nog niet voldoende bestendig om conform de voorwaarden van het Unierecht tot herbeoordelingen voor statushouders met een verblijfsvergunning over te gaan. Op 30 januari jl. is het nieuwe ambtsbericht Syrië verschenen. Aan de hand van dit ambtsbericht wordt opnieuw gezien of herbeoordelen kan plaatsvinden.

Vraag 4

Hoeveel Syriërs zijn er sinds 2020 genaturaliseerd en hoeveel hebben hierbij geen paspoort of geboorteakte overlegd?

Antwoord 4

Volgens de gegevens van het CBS zijn in de periode 2020 t/m 2024 in totaal 77.200 personen met de Syrische nationaliteit genaturaliseerd tot Nederlander. De gegevens over 2025 zijn nog niet beschikbaar. De IND beschikt niet over gegevens hoeveel Syriërs geen paspoort of geboorteakte hebben overgelegd bij hun naturalisatieverzoek.

De hoofdregel is dat bij het indienen van een naturalisatieverzoek in beginsel een paspoort en geboorteakte moet worden overgelegd. Op deze hoofdregel bestaan enkele uitzonderingen. Toegelaten asielzoekers zijn in principe vrijgesteld van het overleggen van een paspoort en een geboorteakte. Daarnaast bestaat er een specifieke uitzondering voor vreemdelingen die de Syrische nationaliteit bezitten. Zij hoeven bij een naturalisatieverzoek geen Syrisch paspoort noch een uit Syrië afkomstige geboorteakte te overleggen. Zij zijn hiervan vrijgesteld vanwege de instabiele situatie in het land. Dit is vastgelegd in de Handleiding voor toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap 2003. Naar aanleiding van het aankomende ambtsbericht van eind januari wordt geïnventariseerd of dit beleid moet worden herzien. Volledigheidshalve merk ik nog op dat van Syriërs die buiten Syrië zijn geboren in beginsel nog wel verlangd wordt dat zij een geboorteakte overleggen van het land waarin zij geboren zijn.

Vraag 5

Bent u bereid om absolute prioriteit te geven aan het intrekken van verblijfsvergunningen van vreemdelingen uit landen waar de situatie is verbeterd, en aan het stimuleren van vertrek, in plaats van het massaal uitdelen van Nederlandse paspoorten?

Antwoord 5

Vooropgesteld dient de wijziging in een situatie in een land van herkomst dermate bestendig te zijn dat er op basis van het Unierecht overgegaan kan worden tot herbeoordelen. Het intrekken van een vergunning waarmee asielrechtelijk bescherming is verleend is immers een besluit dat niet lichtvaardig genomen dient te worden en dat met rechtswaarborgen is

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2024–2025, 19 637, nr. 3435.

omkleed. Het herbeoordelen en vervolgens intrekken van verleende vergunningen is verder een bewerkelijk proces waarbij de bewijslast bij de IND ligt. Daarbij geldt dat er reeds een grote voorraad aan zaken in eerste aanleg ligt waarvoor de IND aan de lat staat. Indien er zich situaties voordoen die zich lenen voor grootschalige herbeoordeling zal er daarom altijd gekeken moeten worden naar de balans die geslagen wordt tussen de inzet op eerste asielaanvragen enerzijds en de inzet op herbeoordelingen anderzijds. Daar kan ik nu niet op vooruitlopen.

Vraag 6

Kunt u nog voor het einde van dit jaar een wetsvoorstel naar de Kamer sturen om de naturalisatietermijn te verhogen naar ten minste tien jaar? Bent u ook bereid om, totdat deze wet is aangenomen, een moratorium in te stellen op naturalisaties van asielstatushouders uit landen die als veilig worden beschouwd of waar de situatie aanzienlijk is verbeterd, zoals Syrië? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het verhogen van de naturalisatietermijn naar ten minste tien jaar vereist een wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Een wetsvoorstel hiertoe is thans in voorbereiding. Een dergelijke wijziging vergt een zorgvuldige voorbereiding, waaronder juridische toetsing aan internationale en Europese verplichtingen, interdepartementale afstemming en een beoordeling van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Het wetsvoorstel is tot 2 december 2025 in (internet)consultatie gegeven. De reacties daarop worden nu verwerkt. Voorts is de IND bezig met een uitvoeringstoets. Het rapport van deze toets zal naar verwachting eind februari 2026 gereed zijn. Daarna wordt het wetsvoorstel aangeboden voor advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk. Op dit moment wordt gestreefd naar indiening in de Tweede Kamer in het derde kwartaal van 2026.

Ik geen aanleiding om een moratorium in te stellen op naturalisaties van specifieke groepen asielstatushouders. Naturalisatie is een individuele rechtsgang met een individuele beoordeling die uitsluitend plaatsvindt nadat betrokkene duurzaam rechtmatig verblijf heeft gehad en aan alle wettelijke voorwaarden heeft voldaan. Het instellen van een generieke opschorting op basis van herkomstland acht ik onverenigbaar met het gelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en geldende internationale verplichtingen. Ik hecht eraan vast te houden aan een zorgvuldig en individueel beoordeeld naturalisatieproces en zie op dit moment geen aanleiding om hiervan af te wijken.